

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gl. 50 kr., za pol leta 1 gl. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnilstvu v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Slov. kat. delavsko društvo v Žalcu.

To vrlo društvo je imelo v nedeljo drugi občni zbor. Podpredsednik, č. g. Ulčnik, otvori zborovanje ter pozdravi navzoče v imenu bolnega predsednika. Nato poroča tajnik, č. g. Osenjak, o delovanju društva. K društvu je pristopilo 48 rednih in 40 podpornih udov. Društvo je priredilo 4 javne shode in 2 veselici. Lani so se podučevali društveniki o raznih rečeh. Društvo se je udeležilo po 3 zastopnikih shoda v Ljubljani, na katerem je bil sprejet splošni socijalni načrt. Društven pevski zbor je pri vsaki priliki kos svoji nalogi. Za zabavo je skrbela tudi društvena knjižnica in 7 časopisov. Več podučljivih knjig sta društvu darovali družbi sv. Cirila in Metoda ter sv. Mohorja. Društven odbor je imel 8 sej, pri katerih se je sklepalo o društvenih zadevah.

Čeravno ima društvo komaj eno leto, vendar sme ponosno biti na svoje delovanje. Ukrotilo je kar na prvem javnem shodu socijaldemokrate, da si ne upajo več na dan. Le-ti so lani hoteli imeti le eden shod in tudi tega so odpovedali, ker so se zbalí slov. katol. društvenikov. Društvo je napravilo tudi shod v Petrovčah, in že se je prikazal sad tega shoda; kajti tudi v Petrovčah že vshaja solnce boljše bodočnosti. Na to poroča denarničar gospod Antloga. Dohodkov je imelo društvo 144 gold. 68 kr.; stroškov pa 96 gl. 12 kr.; ostane torej v blagajnici 48 gl. 51 kr. — Poročilo se vzame s pohvalo na znanje, na kar se na predlog g. Antloga, stud. jur., voli soglasno stari odbor.

Nato govori č. g. Ulčnik o političnem razgledu. V dobro premišljenem govoru razlaga, kako vlada sedaj na svetu krivica in denar, kako nas tlači vojaštvo. Pa države še vedno pomnožujejo vojne in ni upati, da bi bilo v tem oziru kmalu bolje. V državnem zboru našem se sicer razpravljajo zelo važne reči, kakor vprašanje o volilni reformi, potem preosnova davčne in obrtne postave in pogodba z Ogersko. Pa kdor pazno zasleduje te razprave, lahko presodi, kako malo resnobe in odločnosti kažejo ne samo ministri, ampak tudi mnogi poslanci. Prvi so odvisni od kapitalistov, drugi pa od klubovih pravil. In zaradi tega predlaga govornik sledečo resolucijo:

»Z ozirom da to, da slovenski državni poslanci zastopajo večinoma le kmečki in obrtni stan, volilci, zbrani na shodu slov. kat. društva v Žalcu, izražajo svoje želje in prošnjo do njih, da naj pri obravnavah predlogov o preosnovi volilne pravice, davčne in obrtne postave, o pogodbi z Ogersko in drugih predlogov, tikajočih se naših pravic in koristij, z vso odločnostjo brez ozira na klubove zaveze ali druge strankarske razmere, zastopajo zahteve kmečkega in obrtnega stanu«. Ta resolucija se z odobravanjem sprejme.

Drugi govornik, g. Kač, je govoril jako razumljivo o znižanju zemljiškega davka, pokazal kmetom, kako krivično se je ravnalo pri cenitvi zemljišča, ker je polje postavljeno v previsoki red; zato pa opominja vse kmete, naj se do majnika oglasijo pri občinskem uradu, kateri bo prav rad vsako pritožbo vzel na zapisnik.

H koncu se je g. podpredsednik v imenu društva zahvalil vsem, kateri so pri društvu sodelovali, opominjal, naj stari udje zvesti ostanejo in izrazil željo, naj se tudi novi oglasijo. In videli smo, kako so v resnici vsi dobro misleči udeleženci letni donesek izročili g. blagajniku za slov. delavce, in tudi novi udje so pristopili. Pevci pa so delavsko pesem zapeli. Bog živi to mlado, pa vrlo delujoče društvo!

~ O koristi bralnih društev.

(Iz govora dr. Fr. Jurtela na zboru markovskega bralnega društva).
(Konec.)

Dr. Jurtela je opozarjal zbrane gospodarje še na nekatere druge postave ali zakone, za katere se med nami nihče ne briga, s katerimi pa bi se dalo marsikaj za blagor naših gospodarjev doseči. Našel pa je tudi nekatere načrte zakonov, s katerimi se bode imel državni zbor še le pečati, n. pr. zakon o davčni reformi, gledé odpisa dače vsled nezgod (toča, povodenj, suša, trtna uš), o obveznih ali obligatornih zadrugah. Ni še bilo slišati, da bi bili slovenski gospodarji kjerkoli dosihdob izrekli svoje mnenje o nameravanih zakonih. In vendar moreta zakona o davčni reformi in o obveznih kmečkih zadrugah naše gospodarske razmere od slemena pa do tal celo predrugačiti.

Preveč ali vsega pa ne smemo pričakovati od novih zakonov. V bralnih društvih se moramo pripravljati na to, kar pride in kar dobimo. Mi moramo biti dobro pripravljeni za ono dobo, ko se upeljejo nameravane reforme. Ko so češki kmetje spredvideli, da se pridelovanje zrnja več ne izplača, so to opustili in začeli sladkorno peso. Ko pa za ta pridelek med fabrikanti ni bilo dobiti dovolj kupcev, napravili so češki kmetje zadruge, osnovali so si svoje tovarne za izdelovanje sladkorja. Slovenski gospodarji v Savinjski dolini so se poprijeli hmeljarstva in dobro se jim godi. V pujskem okraju smo poskusili Slovenci svoje moči v zadrugi le enkrat, to je takrat, ko smo osnovali posojilnico, in ta poskus se je dobro obnesel.

Zadruge so tisto sredstvo, s katerim se bode v bodoče dalo še kaj doseči. Ko bodo naši gospodarji delati začeli poskušnje z raznimi semeni, ko se bodo poprijeli enkrat novodobne živino- konje- in trtoreje, ko bode treba skrbeti za razne gospodarske pripomočke,

n. pr. plemensko živino, gospodarske stroje (mašine), umetna gnojila (za ameriške nasade in travnike), bodo videli potrebo zadrug in spoznali teh moč in koristi.

Ko bi imeli slovenski gospodarji že danes zadrugo, lahko bi prodajali zrnje in krmo vojaškemu erarju, kateri ne more s posameznimi barantati, in bi gotovo za te pridelke več iztržili, kakor dobijo za nje na sejmu ali doma od kupcev. Poduka nam v vsakemu oziru manjka; bralna društva so nam potrebna. V bralnih društvih se moramo na bodočnost resno in vsestransko pripravljati. Zato so bralna društva zdaj koristna; za prihodnost pa, ker nimamo gospodarskih šol, ker se ne moremo niti do zimskih gospodarskih tečajev povspeti, so kot predhodniki nove in boljše gospodarske dobe največjega pomena.

Opravičena je torej želja vseh razumnikov, da si Slovenci osnujemo v vsaki župniji bralno društvo, da se vsako tako društvo uredi po označenem načrtu, kolikor mogoče za naše potrebe gledé vsestranskega, pred vsem gospodarskega potrebne poduka.

Ker pa je od trdnega gospodarskega stanu odvisen obstanek nas vseh in celo celega našega cesarstva, morajo se pridružiti v bralnih društvih gospodarskemu stanu tudi vsi drugi brez izjeme. Daj Bog, da pridemo na skorem iz bralnih društev do gospodarskih zadrug!

Cerkvene zadeve.

Družba sv. Mohorja v naši škofiji.

Med 72.097 Mohorjani zavzemamo Lavantinci drugo mesto s 23.976 udi. Kako dolgo še je, ko še vsa družba ni imela več udov, a sedaj je že nas Lavantincev toliko! Od lani smo napredovali za 2149 udov. V posameznih dekanijah se kaže napredek takó-le: Dekanija Slov. Bistrica je napredovala od lani za 6 udov, in na 100 ljudij pride ondi 5 udov; Braslovče (+ 62, 7-1), Celje (+ 86, 5-6), Dravsko polje (+ 89, 5-7), Gornji grad (+ 66, 6-2) Jarenina (+ 47, 3-7), Konjice (+ 98, 4-8), Kozje (- 14, 4-6), Laško (+ 118, 5), Št. Lenart v Sl. g. (+ 168, 6), Ljutomer (+ 171, 6-4), Maribor levi breg (+ 152, 3), Maribor d. br. (+ 32, 2-5), Marenberg (+ 9, 2), Nova cerkev (+ 48, 4-8), Ptuj (+ 271, 5-1), Rogatec (+ 153, 4-3), Šaleška dolina (- 12, 5-2), Šmarije (+ 226, 5), Šmartin (+ 21, 4-2), Vel. Nedelja (+ 71, 5-3), Videm (+ 203, 4-2). Vuzenica (+ 1, 3-9) in Zavre (+ 62, 3-9).

Kakor kaže ta pregled, so razun kozjanske in šaleške vse dekanije napredovale, najbolj ptujška s 271 udi, potem šmarijska (226) in videmska; v večini ostalih je tudi precej poskočilo število udov. Najbolj je družba razširjena tudi letos v braslovški dekaniji s 7 udi od 100 ljudij. Župnije, v katerih je družba pridobila od lani vsaj 50 novih udov, so Sv. Lovrenc v Sl. g. (+ 51), Sv. Jurij na j. žel. (+ 57), Celje (+ 54), Sv. Urban pri Ptujju (+ 57), Ljutomer (+ 84) in Sv. Peter in Pavel v Ptujju (+ 107). Poslednji vrli župniji, kakor lani, tudi letos zavzemata prvo mesto gledé na število udov. Število udov je sicer padlo v nekaterih župnijah, pa večinoma tam, kjer je družba že dobro zastopana, najbolj v Podsredi za 53 udov. Med župnijami, v katerih pride največ udov na 100 prebivalcev, je tudi letos prva vzgledna šmiklavška župnija v dek. laški, kjer pride na 100 ljudij že 16 udov. Za njo pride Sv. Andraž pri Polzeli (13), Šmihel nad Mozirjem (11-5), Sv. Bolfenk v Sl. g. (10-6) in Solčava (10). Župnij z 6, 7, 8 in 9 udi od 100 pa je že prav lepo število.

Napredujemo res lepo; hvala za to Bogu in delavnim oč. gg. poverjenikom! Toda ali naj ostanemo za

naprej pri sedanjem številu 23.976? Letos pride v naši škofiji povprečno 4-8 udov na 100 ljudij. To še ni največje število. V vsaki župniji bi moralo vsaj 5 udov biti od 100 ljudij, kar pa še mnogokje ni, zato še lahko napredujemo. Naprej torej Slovenci v naši škofiji, naprej bratje v sekovski in somboteljski škofiji, ki ste od lani tudi lepo napredovali! Oklenimo se vsi družbe, najboljše zaščitnice vere in narodnosti naše! C.

Gospodarske stvari.

Ohranitev kmečkih posestev.

Kakor smo omenili v predzadnjem političnem ogledu, izročili so knezoškof dr. J. Kahn v koroškem deželnem zboru samostojni predlog o ohranitvi kmečkih posestev. Ta znameniti predlog, ki se je potem izročil odseku, se glasi: »Visoki deželni zbor naj sklene postavo po teh-le načelih: Člen I. Sedaj obstoječa kmečka posestva se imajo ohraniti za vso bodočnost; 1. ta posestva se imajo ceniti in določiti kot cele, — pol — itd. kmetije. 2. Sedanja posestva se ne smejo siloma spreminiti.

Člen II. Radovoljno se sme v bodoče samo v sledečih slučajih spreminjati: 1. Ednota (puša) se sme kupcu samo tedaj prepustiti, ako jo kot samostojni edini posestnik obdeluje. 2. Da se menjajo ednake ednote. 3. Da se dvojnata kmetija razdeli v dve kmetiji z dvema posestnikoma in lastnikoma. 4. Da se cela kmetija razdeli v dvojnati. 5. Se prodajajo take ednote, po katerih pride ena kmetija po nakupu v višjo, druga po prodaji v nižjo vrsto. 6. Ko se posestva po nakupih zaokrožujejo in priraste cela ednota, se ima na drugi strani odcepiti nova ednota iste vrednosti.

Člen III. Če se iz katerega koli vzroka razprodajo večje skupine posestev, zlasti take, ki so nastale po nakupu manjših kmečkih posestev, potem veljaj za ravnilo 1. da se ohrani prvotno veliko posestvo zaokroženo v roci enega posestnika in lastnika; drugi deli naj preidejo po ednotah na samostojne kmečke posestnike in lastnike. 2. Če se prostovoljno zopet uredijo od velikih posestnikov kmečka posestva, potem naj se onim, ki jih kupijo, dovoli v sledečem členu dovoljena podpora.

Člen IV. Vsakratni deželni odbor se po natančnejih postavnih določbah pooblaščuje, da pri predstojećih premembah posestva in lastništva s pomočjo deželne hipotečne banke: 1. dovoljuje daljša posojila, ki se sčasoma vrnejo; 2. posreduje s tem, da nakupuje posestva in jih oddaje v najem.

Člen V. Pri predstojećih izpremembah naj poslujejo v pomoč deželnemu odboru v posameznih slučajih komisije, obstoječe iz: a) dveh razumnih kmetov, b) komisarja deželnega odbora, c) komisarja c. kr. deželne vlade. 2. Za omenjene premembe naj se prosi za primerne davčne olajšave. — Zdela naj to postavo gospodarski odsek v zvezi z juridično-političnim. Postavni načrt naj se predloži še v tem zasedanju.◀

Sejmovi. Dne 15. februarija v Arvežu, na Bregu pri Ptujju (za svinje), v Poličanah (za svinje) in v Kostričnici. Dne 19. febr. na Gornji Polskavi, v Imenem (za svinje) in v Pišecah.

Žitne cene v Mariboru od 1. do 8. februarija Po hektolitrih: pšenica 5 fl. 80 kr., rž 5 fl. 35 kr., ječmen 4 fl. 80 kr., oves 3 fl. 60 kr., turšica ali koroza 4 fl. 55 kr., proso 5 fl. 10 kr. in ajda 4 fl. 60 kr.

Dopisi.

Iz mariborskega okraja. (Vprašanje). V »Südst. Post« dne 9. svečana t. l. se pritožuje neki posestnik iz ptujskega okraja, da se še za nekatere občine ni davek odpisal, akoravno je ozimina tako pozebila, da mnogi posestniki še semena niso dobili. Gospod dopisnik meni, da je c. kr. okrajno glavarstvo ptujsko in ondotna glavna davkarija te zamude kriva. A celo resnično to mnenje ni; kajti tudi v mariborskem okraju se še davek vsled ujim v mnogih občinah ni odpisal, a tega, kakor jaz gotovo vem, c. kr. okrajno glavarstvo in davkarija nista krivi; kajti operati v tej zadevi so se že, kakor sem se sam prepričal, pred polletom in še prej v Gradec odposlali, ali o mnogih še do sedaj ni sluha, ne duha. Kdo je tedaj kriv? Omenjena urada gotovo ne! Samo vprašati se moramo, zakaj se število uradnikov, kojim se to delo dá, ne pomnoži. S tem bi se pomagalo mnogim davkoplaičcem, a tudi mnogim ubogim praktikantom!

✓ **Iz Ptuja.** (Občno bojno društvo.) V nedeljo, dne 2. svečana je priredilo »Občno bojno društvo v Ptuju« zabavni večer z jako lepo tombolo v prostorih g. Schuh »Hotel Voisk«. Zbralo se je toliko občinstva, da so bili vsi širni prostori prenapolnjeni. Vse se je vršilo zelo živahno. Krasni in mnogobrojni dobitki tombole so presenetili vsakega posameznika. Po tomboli je bila prosta zabava. Prepevalo in rajalo se je skoro do ranega jutra. — Želeli bi, da bi pristopilo k temu društvu, kolikor mogoče novih društvenikov iz kmečkih občin; kajti društvo ima jako blag in dobrodelen namen — glavni smoter mu je, podpirati svoje bolne ude. Pristopite torej mnogi k temu društvu in naj se vam ne usmili par novičev, katere plačate vsak mesec! Kolika podpora je onemu, posebno trpinu, če je bolan in če dobiva med boleznijo vsak dan gotove pomoči!

Al. Pintarič.

S spodnjega Ptuskega polja. (Proč z nemškutarijo!) Ne morejo se mi živci drugače umiriti, zato vam javim dogodek, katerega sem oni dan na Ptuju doživel. Opravivši v mestu svoje namene, napotim se na kolodvor. Ko si rešim vozni listek, pristopi po licu srednje stopinje olikani mož, Slovenec, h kasi ter zahteva v svoji izborni omikani nemščini listek: »Geben's mir Rurkarte für Gross-Samstag!« — »Kaj, kam?« vpraša denarničar. »Rurkarte für Gross-Samstag.« — »Kaj?« vspraša zopet oni. »Rurkarte für Gross-Samstag!« *) Vsi smo se smejali, pokajé se po bedrih. Nato mu bliže stoječi sopotnik reče: »Recite vozni listek za Veliko Nedeljo ter nazaj!« Seveda, da sedaj dobi. Ali smeha ni bilo brez nehanja. Celo trdi Nemci so se temu sramovajé čudili. Nauk: Ljubljeni Slovenec, ne smeši sebe in naše predrage domače zemlje! Bere se ti po obrazu in obleki, áa si našega pokolenja, ali jezika domačega te je sram? Ali se hočeš šopiriti s tujščino? Večna sramota tebi in tvoji materi, ako tako v blato teptaš mili in blagi glas svoje morebiti nekdanj ljubljene matere! Vzdrami se in misli: Mi Slovenci imamo dolžnost zahtevati in terjati svoje pravice na domačih tleh v domačen jeziku. Ne bodimo več podlaga tujčevi peti!

Izpred vshodnega Pohorja. (Redek glas). V Vrhlogi se dostikrat kaj slabega nameri; vendar pa je nekaj tudi hvale vredno, kar se redkokedaj zgodi, posebno na kakej veselici. Tukaj je namreč pred kratkim časom na dveh ženitninah izvrstna kuharica Katarina Bračič napila glas za verne duše tako-le: »Dragi svatje, mi smo tukaj pri obloženi mizi srečni in zdravi, verne

duše v vicah pa trpijo in od nas pomoči želijo. Pomagajmo jim, kolikor kdo hoče iz dobrega srca!« Kuharica je dala prva prvokrat 1 gld., drugokrat 1 K tako, da se je nabralo obakrat za 8 sv. maš za verne duše. Kaj boš rekel, dragi bralec? Jaz, pisec teh vrstic, kličem: Bog daj dosti takih kuharic in tako krščanskih svatov!

Iz Št. Jurja ob Taboru. (Poroka). Dne 6. febr. sta bila v Kaplji, podružnici št.-jurski, poročena pl. g. baron Gustav Wittenbach, ondotni veleposestnik, in Balbina roj. Zwayer, bivša učiteljica v Št. Juriju. G. baron je obče poznat kot vrl in vesten katoličan in od vseh čislan radi svoje priljudnosti in dobrotljivosti; ni torej plemenit le po krvi, temveč tudi po srcu, kar daje njegovemu krvnemu plemstvu šele pravi sijaj. Gospa baronica je v teku treh let, kar je tukaj službovala, mnogo mnogo dobrega učinila, za kar jej morajo biti hvaležni stariši in vsi, katerim je kaj mar za blagor mladine. Njej namreč ni bil namen, otrokom le vbijati črke v glave, ampak blažiti jim tudi srca. Saj, kako so jo pa tudi otroci ljubili! Ker se učiteljski stan in njega važnost pogosto prenizko ceni, reklo se je čestokrat, da je le ta stan za njo preneznaten, ki je izvanredno nadarjena in izobražena; pa bodisi kakor koli, ona je opravljala svojo službo z veseljem in požrtvovalnostjo, zato pa tudi z obilnim uspehom. Da bi le imela v svoji službi vrednega naslednika! Njej pa in blagemu g. baronu naj podeli pravični Plačnik mnogo sreče v zakonskem stanu! L—l.

Iz Hajdinja. (Razne vesti). V cenjenem »Slov. Gosp.« smo lani v šte. 20. čitali, da nameravajo naši župljani pokojnemu g. župniku Simonu Kvaru nagrobni spomenik postaviti. V dolžnost smo si šteli to izvršiti, ker so oni vse svoje premoženje za stavbo nove naše farne cerkve žrtvovali. Ta nagrobni spomenik je bil pretečeno jesen postavljen pod vodstvom g. Janeza Graharija. Napravil ga je kamnosek g. Tomaž Horvat v Račah iz belega marmorja v gotiškem slogu v občno zadovoljnost. — Naša trirazredna šola se bode razširila v petrazredno, ali žal, da se občine zaradi prostora ne morejo sporazumeti. Večina sicer želi stavbo pri farni cerkvi, kakor se to najbolj spodobi. Najbolj oddaljena Slovenska ves pa se temu upira, ter noče šole pri cerkvi, ampak, četrť ure od cerkve na polju. Dal Bog, da bi se vsi zedinili za že poprej pri cerkvi odločeni prostor! — Imamo tudi pri nas bralno društvo, katero nas je napotilo, da smo nemški obč. pečat »v penzije« dali ter si omislili slovenski pečat in pričeli slovensko uradovanje. M. St.

Od Sv. Barbare pri Vurbergu. (Zaspanost.) Zimo imamo. Ljudem je dolgočasno; pa vedo si pomagati; 1. gredó kupico žganja pit, 2. kvartat, 3. gredó k sodniji ali k odvetniku zavoljo kakšne malenkosti svojega soseda ali bližnika tožit, 4. tuhtajo, kakšna bo letina, 5. starikave ženice pa s svojimi strupenimi jeziki bližnika obirajo. Ravno sedaj se nam zopet prilika ponuja, si koristnih knjig naročiti pri družbi sv. Mohorja, žalibog, da pri nas je dosti še premalo udov. In kaj pravijo ljudje nato: Nimamo denarja in časa za branje. Glejte jih no, kako se znajo izviti! Denarja? Za strupeno žganjico ga imajo, za loterijo in za druge potrate jim ga tudi ne manjka, le za to ga nimajo, kar je božjega in svetega. In s časom? In pri vsem tem tudi napravijo dosti zlatega časa. In ženice tudi nimajo časa brati ali poslušati; seveda pri poslušanju je treba molčati. Če pa kakovo novico izvedó, bi imele čas, še iti pravil v deveto vas. Mar bi ne bilo pri nas tudi koristno, da bi se bralno društvo osnovalo? Saj bi se našli takšni ljudje, kateri bi pristopili. Potem bi se pri nas sčasoma utegnilo na bolje obrniti, in potem bi

*) Karta za grizo za Veliko soboto!

izginili tisti nemški napisi, katerih je vse preveč, in se s slovenskimi nadomestili. Nemške napise bom si v kratkem privoščil, da se izve, kakšni so pri nas ljudje.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Državni zbor se snide dne 15. februarija. — Dunajske občinske volitve bodo dne 27. febr., dne 2. in 5. marcija. Večino gotovo spet dobijo združeni kristjani, čeprav se celo socijalni demokratje potegujejo za obnemogle židovske liberalce. — Nižje-Avstrijska dobi nov deželni volilni red. Mesta dobijo 4 poslance, kmetje in grajščaki pa po enega več, kakor jih imajo sedaj. Ta volilni red bo deželo vsprejel, in potem imajo protisemitje večino v deželnem zboru.

Češko. Vladni zastopnik se je v deželnozbornem odseku izrekel za narodnostne kúrije ali oddelke. Tega mi štajarski Slovenci ne smemo pozabiti! — V ponedeljek večer se je v deželnem zboru začela splošna obravnava o deželnem proračunu. Začel je dr. Baxa, omladinist, ter udrihal po Nemcih, veleposestnikih in celo po cesarski rodovini. Govoril pač ni v imenu češkega naroda!

Štajarsko. Deželni zbor je vsprejel več gospodarskih predlogov, ki vsi več ali manj dišijo po liberalnem maslu. Popolnoma liberalna pa bode postava o oskrbovanju ubožcev, katera je bila oni dan vsprejeta. — Poslanec Kaltenegger je poročal svojim volilcem v Marija-Troštu in v Frohnleitnu.

Koroško. Liberalci deželnega zbora so sklenili, da se v celovski bolnišnici ne vpeljejo usmiljene sestre. Juridico-politični odsek pa je sklenil, naj se o vladnem predlogu gledé veronauka na realkah v zbornici niti ne obravnava. Taki prijatelji katol. vere so liberalci! — Nemško katoliško politično društvo je nedavno priredilo dva dobro obiskana shoda.

Kranjsko. Deželni zbor je dovolil za slov. in nemške gledališke predstave po 6000 gl. podpore. Za tako visoko podporo nemških predstav so glasovali tudi slovenski naprednjaki. — Katol. politično društvo v Ljubljani ima občni zbor dne 1. marcija. — Dne 16. febr. se odpre nova pošta v Trzišču v krškem okraju.

Primorsko. Goriški deželni zbor lahonski poslanci takoj zapustijo, kadar se naj kaj za Slovence koristnega sklene, da je potem zbor nesklepčen. Je pa tudi to velika krivica, da tretjina Lahonov ima toliko poslancev, ko dve tretjini Slovencev. — Tržaški mestni zastop dá povsod napravljati namesto dvojezičnih napisov samo italijanske napise, v Proseku celó napis z italijansko zvezdo.

Tirolsko. Te dni je sklenil deželni zbor, vpeljati zemljiško knjigo, kar pa se ni doseglo v predarelskem deželnem zboru, čeprav se je splošno trdilo, da bode imela Predarelska poprej zemljiško knjigo, nego Tirolska.

Ogersko je zares dežela »škandalov«. Karol Pulszky, ravnatelj budapeštanske zbirke slik, je zapravil blizu pol milijona gold., za kateri denar bi moral na Laškem nakupiti umetniških slik. Da se goljufni lahkoživec ogne sodnji, poslali so ga sorodniki v norišnico. Da je ta goljufija bila mogoča, ima na vesti vlada, katero ta teden Apponyi in tovariši ostro prijemajo v državnem zboru. Na letošnji razstavi pa naj Madjari razstavijo tudi svoje sleparske ptiče!

Vnanje države.

Rim. O priliki obletnice smrti papeža Pija IX. je

opravi kardinal Hohenlohe božjo službo v sikstinski kapeli. Navzoči so bili sv. oče, kardinali, prelatje, zastopniki raznih držav in mnogo plemenitašev.

Italijansko. General Baratieri se je moral v Afriki pred Šoanci umakniti iz Adigrata v bližino mesta Asmare. Spet nov neuspeh za Italijane. In kaj pravi ministerstvo? V soboto je sklenilo, da se mora nadaljevati vojska tako dolgo, dokler ni premagan kralj Menelik.

Francosko. Kjer imajo neverneži vladne vajeti v rokah, tam je tudi vedno dovolj goljufov. In tako je tudi na Francoskem. Neki družbi se je za neke dajatve izplačalo 12 milijonov frankov preveč. Neki Fribourg, ki je pri tem sleparstvu pomagal, je te dni izginil.

Belgijsko. Blizu 2000 občin je po vsej deželi, kjer imajo socijalisti večino; vendar pa minister notranjih zadev v nobeni tej občini noče postaviti socijalista za župana, češ, vlada potrebuje župane, ki bodo skrbeli za red.

Nemško. Državni zbor je novi državljanski zakonik izročil posebni komisiji. — Baron Hamerstein je kot urednik »Kreuzzeitunge« lepe denarje zapravil in pobegnil. O Božiču pa so ga prijeli v Atenah in oni dan spravili v Berlin. — Pruski naučni minister je odredil, da v Berlinu noben žid ne sme biti navaden učitelj.

Rusko. Ko mladi bolgarski Boris prestopi k pravoslavni veri, bode mu za botra car Nikolaj II., katerega bode zastopal general Golemsčev-Kutozov. Za poslanika pa pride v bolgarsko glavno mesto, Sredec, Čerykov. Tako je torej Rusija nakrat postala velika prijateljica Bolgarije.

Bolgarsko. Torej dne 14. febr. prestopi 2letni Boris k pravoslavni veri. Mazilil ga bode bolgarski eksarh ali nadškoj iz Carigrada. Vse slavnosti bodo trajale tri dni. Oni pa, ki je vladar vseh vladarjev, pa je morda že zapisal nad knezom Ferdinandom znane tri besede: Mane, tekel, fares; če tudi je Ferdinanda sultan pripoznal za kneza bolgarskega.

Srbsko. Skupščina se peča že dalje časa s preosnovo državne ustave. Toda Ristič in radikalci nočejo sodelovati v dotičnem odseku; in vsled tega še bode mnogo vode mimo Belega grada steklo, predno Srbi dobé ustavo, s kakoršno bi večina ljudstva bila zadovoljna.

Afrika. Predsednik južnoafriške republike Transvaal, Krüger, pojde v London, da se dogovori z angleško vlado o razmerah Anglije s Transvaalom. — Francoska vlada si namerava otok Madagaskar popolnoma prisvojiti.

Amerika. Južnoameriške republike hočejo v Ekvadorju sklicati shod, da bodo skupno postopale zoper severne Američani, ki se jim zde bolj nevarni, ko evropske države. — Novi španski zapovednik Weyler ima brž več sreče na Kubi, ko njegov prednik; kajti španski vojaki so te dni na večih krajih premagali ustaške čete.

Za poduk in kratek čas.

Poročila iz Rima.

(Piše Fr. Kovačič.)

(Dalje.)

II.

Božični prazniki v Rimu.

Razven v Betlehemu ni nikjer na svetu božični praznik tako pomenljiv in ganljiv, kakor v Rimu. To mesto si je v resnici božja previdnost izbral za svoje posebne namene. Kakor si je Bog med vsemi narodi starega sveta izvolil izraelsko ljudstvo za svoje, da bi pripravljalo pot Odršeniku, tako je med paganskimi

narodi bil rimski narod izvoljeno orodje v rokah premodrega Boga, ki vodi in ravna usodo narodov. Ali je mogočna rimska država bila samo za to, da bi nekaj časa strahovala svet, potem pa se zvalila v grob? Nikakor!

Judovska shodnica je bila predpodoba Kristusove cerkve, in ko se je približalo božje kraljestvo, umaknila se je shodnica. Tako je tudi rimska država bila nekaka priprava na novo kraljestvo, in ko je to prišlo, izgnila je kakor luna pred solncem. Z rojstvom Zveličarjev je Rim dobil nov pomen, postal je središče novega kraljestva, ki bo trajalo vekomaj. Pripoveduje se, da je cesar Avgust nekoč vprašal boga Apolona, kdo bo za njim vladal rimsko državo. Daroval je maliku veliko daritev, toda Apolon nič ni odgovoril. Daroval je drugič, pa zopet nič. Daroval je tretjič, in sedaj dobi odgovor: »Hebrejski otrok, Bog sam in gospod vseh bogov, me sili zapustiti ta kraj in se vrniti v žalostno brezno. Pojdi tedaj deslej brez odgovora od mojih oltarjev proč!« Pred tem »hebrejskim otrokom«, ki se je rodil v Betlehemu, so se podrli paganski maliki in ta novi kralj je postavil svoj sedež ravno v Rimu, ker tukaj ima svojega namestnika. Zatorej je Božič tako pomenljiv v Rimu.

Pa še več! Stari Rimljani so ponosno kazali na staro slamnato bajtico, v kateri je nekda prebival Romul, ustanovitelj mesta Rima in rimske države. Krščanski Rim pa ima mnogo več. V veličastni cerkvi S. Maria Madžore ali Marije Snežne se hrani dragocen zaklad: ostanek jaslic Jezusovih. Edino na božični prazniki jih slovesno izpostavijo na oltar, da jih lahko vsak vidi. V prejšnjih časih so popoldne papež imeli tukaj večernice, a dandanes papež ne morejo iz Vatikana. Ljudstva je vedno vse polno, vsak bi si rad po večkrat ogledal to svetinjo. Jaslice pa niso več takšne, kakršne so bile nekda, ampak so razdrtje in deske s pozlačenimi obroči zvezane. Pet kratkih desek je, ki so od starine že čisto črne. Hranjene so v kristalni omarici, ki je obrobljena z zlatom in dragim kamenjem. Daroval jo je španski kralj Filip VI.

Že prvi kristijani so visoko častili jaslice, v katerih je kralj nebes in zemlje ležal na trdi slamici. Cesarica sv. Helena je sama potovala v Betlehem in jih dala s srebrom okovati. Sv. Jeronim nam pripoveduje, da so ob njegovem času cele trume ljudi od vseh krajev sveta prihajale v Betlehem gledat sv. jaslic. Čim bolj se je krščanska vera širila, tem več romarjev je prihajalo v Betlehem. Ko so pa mohamedanci osvojili sv. deželo, so kristijani vzeli jaslice, da ne bi prišle nevernikom v roke, in so jih ob času papeža Zaharija, okoli 750 prinesli v Rim, kjer se še dandanes hranijo.

V Rimu ni navada, da bi po hišah delali božično drevo in jaslice, saj jim tudi ni treba, ko imajo prave jaslice. Ko smo si ogledali sv. jaslice, poklekimo in molimo prav pristrčno božjega Zveličarja, ki je nekda med temi deskami ležal, zahvalimo ga, da se je ponižal stopiti z nebes v betlehemske hlev, in ga prosimo, naj pride prebivat tudi v naša srca!

Sedaj pa pojdimo dalje! Neštevilne množice rimskega ljudstva hité na Božič in skozi celo osmino v cerkev »S. Maria in Ara coeli«, ki je na severoizhodni strani Kapitola. 124 marmornih stopnic vodi do cerkve. V tej cerkvi je shranjen »il santo bambino«, katerega Rimljani nenavadno časté. To je lesen kip božjega Deteta, priprost sicer, pa neka posebna miloba ga obdaja. Napravil ga je neki priprosti frančiškan iz oljkinega drevesa, ki je rastlo v vrtu Getsemani. Pozneje ga je vzel s seboj v Rim, kjer se do današnjega dne hrani. Kronika frančiškanskega samostana pripoveduje, da se je

zgodilo že več čudežev po njem. Še dandanes ga nosijo k bolnikom, zlasti k bolnim otrokom.

Znamenite so v tej cerkvi tudi tako imenovane »otroče pridige«. Celo božično osmino namreč majhni otroci, od 4—9 let, govorijo hvalospeve novorojenemu Detetu. Prav pomenljivo in ganljivo je, kako te nedolžne stvari častijo s svojimi »govorčki« Stvarnika nebes in zemlje, ki je bil tudi otrok. Vsaki dan je cerkev polna, vsakdo želi slišati te male »pridigarje« in »pridigarice«. Nasproti jaslicam je postavljen oder tako, da govorniki gledajo na božje Dete. Kako pogumno, živahno in pristrčno govorijo! Z rokami mahajo kakor pravi pridigarji, nekateri pokleknejo ter z razprostrtimi rokami in v nebo uprtimi očmi slavijo novorojenega Zveličarja. Nekateri dajo tudi blagoslov poslušalcem. Kajpada da se včasih tudi kaj smešnega pripeti; otroci so otroci. Tako sem se tudi jaz imel priliko malo nasmejati. Na oder prikobaca štiriletni fantek; majhen, da bi ga lahko v žepu odnesel. Prav priljudno se nam nakloni, potem pa začne samozavestno govoriti. Naenkrat pa se mu ustavi in ne gre dalje. Zraven stoječa deklica mu hoče pomagati, on pa se stegne kakor kak možak in ji ponudi zausnico, potem začne pogumno dalje govoriti, kakor bi se nič ne bilo zgodilo.

Smešnica. Neki gospod je šel mimo neke hiše. Na pragu je sedel majhen deček in vprašal: »Gospod, ali se ne bojite našega psa?« Gospod ga vpraša: »Kje pa ga imate?« — »Naš oče nam ga drugo leto mislijo kupiti.«

Razne stvari.

Domače. (Imenovanje). Milostljivi knezoškofo so dne 5. februarija imenovali dekanjskim upraviteljem dekanije Nova cerkev veleč. gospoda kanonika dr. Lav. Gregoréca, državnega poslanca in župnika pri Novi cerkvi. Preč. gospod kanonik Karol Gajšek, župnik na Dobrni, so se bili namreč vsled bolezní odpovedali dekanjskim opravkom.

(Deželni zbor v Gradcu in Slovenci.) Učni odsek je gledé na dovolitev nove celjske gimnazije izrekel »najglobokejšo obžalovanje« ter prosi osrednjo vlado, da ničesar Slovincem ne dovoli, kar bi Nemce izzivalo. Grda nemčurska zagrizenost!

(Kaj bodez novo lovsko postavo?) Včeraj je bil razgovor v deželnem zboru o tej postavi. Ker je § 52 večina zavrgla, izročili so ves načrt zopet odseku. Bog ve, kako dolgo ga bodo ondi kuhali!

(Nova gospodarska knjižica) je izšla in se glasi »Gospodarske izkušnje, sadjerejske, zlasti vno-gradniške. Spisal Simon Gaberc, župnik Framski«. Knjižica je ponatisek iz Slov. Gospodarja, ima 6 slik, 66 strani ter stane 20 kr., po pošti 3 kr. več. Prodaje jo tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Knjižica je vse priporočbe vredna; čisti dobiček je namenjen mariborski dijaški kuhinji in šoli na Framu.

(Potres). V noči od 6. na 7. februarija po polnoči so čutili pri Sv. Petra na Medvedovem selu precej močen potres in slišali podzemsko bobnenje. Nekateri so čutili tudi okoli polnoči precej močen potres. Škode ni nikake napravil.

(Nesreča). Pri Blažu Ledeniku v Radiselu pri Slivnici so izkopali 16 metrov globok vodnjak. Prišli so dne 5. febr. do vode, vlekli so jo ven, da začnejo zidati. Voda je zmrznila in Ledenikovi ženi je izpodletelo in je padla v vodnjak, iz katerega so jo le še malo živo izvlekli. Drugi dan je reva umrla, 27 let stara.

(Postni list) milostlj. knezoškoča obravnava letos molitev »Češčena Marija«. Gotovo bode ta ne samo zelo učeno, ampak tudi poljudno pisani list mnogo pripomogel, da se Lavantinci vnovič utrdé v češčenju ljube Matere božje.

(Ptujška avtonomija). Deželni zbor je dovolil, da se na Ptuju zviša davek na meso, ki se pripelje v mesto, za 20 odstotkov. Nemški Ptujčani še jo bodo tako daleč zavozili z različnim obdačevanjem, da nič ne bodo jedli, ampak samo vohali ob avtonomiji!

(Iz maščevanja). V Št. Juriju ob juž. žel. bi se dne 29. jan. bil imel poročiti cerkovnik Fr. Gerzina z udovo M. Kukovič. Med mašo pa zapazita dva fanta, da v zvoniku gori. Ogenj so hitro pogasili. Zažgal je nekdo iz družine Brglezove v Št. Juriju. S hčerjo te družine je ženin Fr. Gerzina imel znanje, katero je pa razdril, da vzame Kukovič. Iz jeze so dekle in njeni svojeci sklenili preprečiti poroko s tem, da eden zažge cerkev. Dekletov brat je že pod klinčem.

(Novi okrajni šolski nadzornik). Nadučitelj na ljudski šoli v Trbovljah, gosp. Gustav Vodusek, je imenovan okrajnim šolskim nadzornikom za šolski okraj Brežice-Sevnica-Kozje.

(Deželni šolski svet) je zvišal plače učiteljem na 57 solah. Od teh šol so na Spodnjem Štajarskem samo štiri našle milost pri nemškem deželnem šolskem svetu. Taka vam je nemško-liberalna pravičnost!

(Ogenj). V Kamnici pri Mariboru je nastal dne 1. febr. opoldne, v viničariji Jakoba Bancalarija ogenj, ki je hitro uničil poslopje, hlev, prešo in pohištvo. Škode je okoli 1000 gld. — V občini Vitano v ormožkem okraju je začelo dne 2. febr. opoldne goreti pri posestniku Jakobu Zadravcu. Ogenj je uničil zavarovana gospodarska poslopja, pa tudi nezavarovano krmo in slamo. Škode je nad 1000 gld.

(Pohvala.) Pri zadnji izvolitvi župana in svetovalcev v Cirkovcah so se odborniki tako lepo obnašali, da jih je g. komisar pohvalil, rékoč: »Že sem videl več volitev, a takega reda in discipline še nisem našel!«

(Visoke vinske cene). Pri dražbi vina iz kletij grofa Merana v Pekrah blizu Maribora so se dosegle visoke cene 91 kr. za liter.

(Umrl) je dne 6. febr. v Wörishofnu, v znanih Kneipovih toplicah, č. g. Karol Wenig, bivši kaplan laporski, v 29. letu svoje dōbe. Naj v miru počiva!

(Razširjanje ljudskih šol). Deželni šolski svet je odredil, da se morajo razširiti šole, enorazrednica pri Sv. Bolfanku pri Bišu v dvorazrednico, slov. tri-razrednica v Vitaju v štirirazrednico, štirirazrednica v Makolah v petrazrednico; tudi je dovolil, da se smeta razširiti dvorazrednica v Studenicah v trirazrednico in trirazrednica v Petrovcah v štirirazrednico.

(Spremembe pri sodiščih). Okrajni sodnik v Celju je postal g. Ludovik Perko. Okrajnim sodnikom pa so imenovani gg. dr. K. Gellingsheim za Kozje, J. Kristof za Šmarije in dr. J. Fraidl, sodnijski pristav v Ptuju, v Črnomlju. — Bivši okrajni sodnik kozjanski, g. Anton Fras, je dne 6. febr. umrl v Celju.

(Laški veliki Nemci) priredijo danes pri Horjaku »pauernball«. Čudno, da so Nemce in Slovence na ta »ball« vabili v »krofasti« nemščini!

(Dani sel) »Občinski urad Zakot pri Brežicah«, tako se oglasi občinski pečat velike občine Zakot, mesto starega nemškutarskega: »Orthgemeinde Sakoth!« Čast novemu, vrlemu županu Lapuhu! Župani slovenski, posnemajte ga!

(Bela žena). V Kočevju je umrla dne 3. febr. čast. sestra Digna Tumpej, prednica usmiljenih sester v tamošnjem sirotišču. Blaga pokojnica se je rodila 1860.

v Št. Lovrencu na Dravskem polju, iz katere fare je rojenih okoli 25 usmiljenih sester.

Društvene. (Dijaski kuhinji) v Mariboru so darovali p. n. gg. častni kanonik Jakob Meško 5 fl., župnik Franc Klepač 5 K, bl. g. Janez grof Nugent v Pragi 20 fl., na gostiji Ostre-Babičevi v Bunčanih na Murskem polju se je nabralo 6 fl. 1 kr.

(Bralno društvo pri Sv. Marku) priredi v nedeljo, dne 16. svečana ob 3. popoldne v gostilnici g. M. Čeha narodno veselico s petjem. Peli bodo domači fantje in možje. Potem govori g. podučitelj Vinko Šerona o petju. Pri prosti zabavi se še poje več narodnih pesmij.

(Bralno društvo »Mir«) pri Veliki Nedelji priredi v gostilnici g. Alta v nedeljo, dne 16. febr. šaljivo tombolo in prosto zabavo. Brez vstopnine.

(Slov. kat. bralno društvo pri Novi cerkvi) priredi v nedeljo, dne 16. februarja 1896 popoldne ob 4. uri veselico v šolskih prostorih. V vsporedu je petje, pozdrav predsednikov in »Kovac«, šaljivi prizor s petjem.

Iz drugih krajev. (Evo kmečke prijatelj!) V torek je v nižjeavstrijskem deželnem zboru stavil krščanski socialist Gregorič nujni predlog, naj se v občini Kros in Triel pošlje komisija, ki naj pregleda škodo,ouzročeno po zajcih. Liberalni grof Auersperg je rekel, da komisijo »ven vrže«, ako pride na njegovo posestvo. V istem smislu je govorilo več liberalcev, med tem ko se je zlasti dr. Lueger potegoval za kmečke koristi, kar tudi drugekrat stori.

(Srebrne desetice in petice.) Od dne 1. jan. t. l. se več ne izda ta denar pri c. kr. blagajnicah in uradih. Nasproti temu pa se vzame ta denar namesto plačila od c. kr. blagajnic in uradov do dne 31. dec. 1898 pri vseh plačilih in v potu zamenjave. Po preteku tega obroka ugasne vsaka dolžnost države zastran tega denarja.

(Avstro-ogerske železnice) so imele koncem leta 1895. daljino 30.146 km. in sicer avstrijske 16.476, ogerske 13.670 km. Prevozilo se je na vseh železnicah 145 milj. oseb in 104 milj. ton. blaga. — Dohodki so znašali skupno 320.000.000 milj. gld.

(Židov) je bilo na Dunaju leta 1830. med 313.873 prebivalci 5.814, — leta 1890. pa med 1.314.897 prebivalci že 118.495!

(Meteor.) Blizu Madrida je padel neki meteor na tla med močno svetlobo in razpokom. V mestu so mislili, da je potres. Iz tobačne tovarne so bežali vsi delavci. Pri tem so se podrle stopnice in je 17 ljudi mrtvih. Pa tudi več drugih nesreč se je pripetilo. Neki mož je skočil skozi okno na cesto. Iz šol so zbežali otroci in se jih je več poškodovalo. Trgovci so zapirali prodajalnice.

(Splašeni konji.) V Lvovu so se splašili dne 9. febr. štirje konji in pouzročili veliko nesrečo. Osem oseb so podrli. Eno delavko so tako pohodili, da je bila takoj mrtva. Za več sto goldinarjev blaga so konji uničili. Voznika, ki sta pustila konje brez varstva, je policija po velikem uporu zaprla.

(Grozen vihar) je na večer dne 6. febr. pouzročil ogromno škodo v novem Jorku v Severni Ameriki. V tem mestu in ostalih obrežnih mestih je podrli več hiš, nekateri kraji pa so pod vodo. Ponesrečenih je tudi veliko ljudi.

(Božji rop). Dne 5. febr. je na Dunaju Franc Werdau oropal oltarno podobo Matere božje v dominikanski cerkvi. Ukradel je dve srebrni kroni, zlato verižico, prstané in več drugih predmetov. Franc Werdau je gledališki igralec in doma iz Celja. Pred kratkijm je zbežal iz deželne norišnice v Feldhofu pri Gradcu.

(Nesreča v kamnolomu). V Zagorju na kranjski meji je padel dne 1. febr. 44letnemu kamnoseku Jožetu Brezovcu štiri *ku* težek kamen na glavo. Prebil mu je lobanja, da je revež kmalu umrl.

(Čuden otrok). V šlesvig-holšteinskih mestih kažejo čudno dete. Deklica Ivana Schmidt je bila rojena dne 2. marcija 1889. Pri rojstvu je bila popolnoma navadne velikosti in tehtala 7 funtov. Čez pol leta je začela čudno rasti, in po dveh letih je tehtala že 90 funtov. Zdaj, ko je 7 let stara, tehta 169 funtov, okoli prsij pa je 110 *cm* široka. Tudi je nenavadno močna tako, da očeta lahko vzdiguje.

(Največji kos srebra) so pred kratkim izkopali v Aspeni v Koloradu v Severni Ameriki. Kos je 1650 kil težek, in so ga prodali za 180 tisoč mark.

(Roparski umor). Blizu Št. Vida pri Lipnici so dne 3. febr. v nekem gozdiču našli ob cesti posestnika Lista umorjenega. Vrat mu je morilec dvakrat prerezal, mu prebil hrbtenico in prerezal mozeg. O morilecu še ni sledu.

(Nesreča z revolverjem). V Kotarčah na Koroškem je bil 14letni šolar I. Domenik skrivaj kupil

revolver. V nedeljo je streljal vrane. Po nesreči je pa zadel 13letnega F. Kahlsbergerja v sence, da je bil takoj mrtev.

(Iz vojaškega zapora je ušel) v Plznu kazenec Hrnek. Prebil je železje, v katero je bil vkle-njen, in ključavnico na vratih, in v dimnikarja preoblečen je pobegnil.

(Punt zaradi davkov). V Sali na Italjanskem je nastal med prebivalci punt zaradi povišanja davka na mere in vage. Bil je med vojaki in kmeti hud boj, v katerem so bili štirje kmetje ubiti, štirje pa ranjeni.

(Odlikovan rojak). V Kursku na Ruskem je dobil red sv. Vladimira IV. stopnje profesor Jerej Brezovar, rodom Slovenec. S tem dobi dedno plemstvo in pravico, da se njegovi otroci odgojujejo na državne stroške.

(Orožniški strašmestri) in sicer pravi, ne titularni, dobé namesto pušk revolverje in namesto kratkih sabelj dolge, kakoršne nosijo častniki.

Loterijne številke.

Gradec 8. februarija 1896: 8, 89, 73, 82, 34
Dunaj „ „ 35, 52, 2, 63, 37

Razglas.

Podpisano ravnateljstvo „Posojilnice v Mariboru, registrirane zadruge z omejenim poročtvom“ naznanja, da bo de redni občni zbor posojilničnega društva dne

23. februarja 1896

ob dveh popoldan v posojilnični pisarni se sledečim dnevnim redom:

- Poročilo nadzornišva o letnem računu,
- Sklepanje o porabi čistega dobička,
- Volitev dveh članov ravnateljstva,
- Volitev enega člana nadzornišva,
- Razni predlogi.

Ob jednem se naznanja, da leži računski sklep za četirinajsto upravno leto 1895 v posojilnični pisarni na splošni pregled p. n. društvnikom.

V Mariboru, dne 7. februarija 1896.

Ravnateljstvo.

Posojilnica v Mariboru

izplačuje in sprejema plačila samo v uradnih dnevih.

Uradni dnevi so vtorek, četrtek in sobota, izvzemši praznike, in uraduje se v torkih in sobotah od 8. do 12. ure in v četrtkih od 10. do 12. ure dopoldne.

Posojilnica obrestuje navadne hranilne vloge z 4% na leto.

Hranilne vloge, gledé katerih vložniki prevzamejo dolžnost četiri mesečne odpovedi, obrestujejo se z 4½% na leto. Ako se take vloge v 14 dneh po preteku odpovednega roka ne vzdignejo, zmatrajo in obrestujejo se za naprej kot navadne hranilne vloge z 4%.

Obresti računajo se od 1. oziroma 15. vsakega meseca po dnevu vložitve do 1. oziroma 15. pred dnevom vzdignjenja. Nevzdignjene obresti prištevajo se 1. januarja in 1. julija vsakega leta kapitalu.

Županstvo Cirkovce naznanja

Živinski sejem!

Na nedeljo, dne 1. sušca t. l. odpade; obhajal se bo de v soboto, dne 29. svečana t. l. Kupci se prijazno vabijo.

Županstvo Cirkovce pri Pragerskem, dne 10. svečana 1896.

Župan:

Anton Goliat.

Za pobožnost

Matere božje VII žalostij

in bližajoči se post priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Fr. Bezjakov molitvenik

„Žalostna Mati božja“.

Ta knjiga v 6. natisu obsega poduk o češenju žalostne Matere Božje, pobožnost sedem petkov, razne molitve in pesmi, ter stane vezana v polusnje 70 kr., z zlatim obrezkom 80 kr. in v usnje z zlatim obrezkom 1 gld. 40 kr.

Najlepše darilo

za

godovne in svečane prilike.

Oljnati portret 85×75 *cm*

Antona Martina Slomška,

najfineje po najboljšem izvorniku izveden, na plavno napet, v zlatih kovinsko-barok, antik-barok ter črnih zlato okrašenih okvirih po 10, 12, 15 in 18 gld., dobiva se v trgovini

D. Hribarja v Celji.

Kaj je Anton Martin Slomšek Slovincem, bilo bi preveč govoriti. Njerneru se imamo zahvaliti za družbo sv. Mohora; njemu se zahvaliti za najboljše in najlepše pedagoške spise in domovinsko ljubezen vnamajoče pesni. On bil je najodličnejši buditelj naroda, in najbolj vneti zagovornik pravic Slovincem. Nobena slovenska hiša naj bi ne bila brez slike tega slavnega moža, ki je in ostane vedni ponos in dika Slovincem. 7—10

V najem

vzeti želim hišo za trgovino v primernem kraju. Ponudbe naj se pošljejo upravnistvu tega lista. 2-2

Pes, črn, kocinast, lep po prsih bel, se je pred kratkim pritepel. Ako se zve pravi gospodar, naj se takoj oglasi pri Ivanu Piršu, posestniku na Prelogah p. Konjice.

Naznanilo.

Za viničarje in obiskovalce v obče obhajalo se bo de pri štaj. dež. sadnorejni in in vinogradni šoli v Mariboru od 3. do 7. sušca tekočega leta, podučevanje v požlah-tnenju trsja, v rezitvi in zasadi amerikan-skih trt.

Posebno potrebnim viničarjem dovoli se podpora iz deželnega premoženja.

Dotičniki naj se s svojimi prošnjami obrnejo na ravnateljstvo deželne sadnorejne in vinogradne šole in tam zvejo tudi še druga potrebna pojasnila.

V Gradcu 5. februarija 1896.

Od štaj. deželnega odbora

Javna zahvala.

Slavna štajarska hranilnica je blagovoli-lila podariti dne 15. januarja t. l. nekaterim posestnikom bizeljske fare zdatne podpore v pospeševanje vinarstva. Za velikodušne darove se vsi obdarovanci tem potom najspodobnejše zahvaljujejo.

Na Bizeljskem, dne 5. svečana 1896.

Andr. Mihelin v imenu vseh.

Zobozdravniško naznanilo.

Dr. J. Riebl

ordinira vsaki dan za zobobolne od 8.—12. in od 2.—5. ure.

v lastni hiši

vrtne ulice (Gartengasse) št. 9 v Celji.

Ustavlja umetne zobe in zobovje z zlato, kavčuk ali platino podlago in plombira z zlato itd. po amerikankem sistemu brez vsakih bolečin in garantuje za najpopolnejšo izvršitev, enako najboljšim dunajskim ali graškimi delom. Zobovje ne ovira čisto nič žvečenja ali govorjenja. 1—12

Razne

uradne pečate

najceneje priskrbi

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Najobilnejša zaloga
vseh običajnih vrst
klobukov za moške
in dečke.

Posebnosti
za lovce in turiste
lodni klobuki.

gospodov Josip Pichler-jevih
sinov, c. in kr. dvornih zala-
gateljev v Gradcu.

Janez Bregar

izdelovatelj klobukov in klobučevine
Gosposke ulice 7 **MARIBOR** Gosposke ulice 7

Največja izbira
— vsrca
klobučinastega
blaga

kakor: čišmov, škornjev,
svalkov, podplatov, piv-
nih skodelic, cedil, klo-
bučine za tehniške svrhe itd.

Poprave se na najpopolnejši
način izvršijo.

Naročbe od zunaj se najhitreje
izvedejo. 4-10

Da bodo Vaše
GOSTIJE
pošteno-vesele,
kupite si za 17 kr.
za to jako primerno knjižico
„Ženitovanje“,
spisal Lovro Stepišnik.
Znesek se naj pošlje v markah.
Knjižico prodaje
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Služba organista in cerkovnika

se takoj odda. Le samski prošnjiki morejo
službo dobiti.

Kn. šk. župnijsko predstojništvo Sv. Križa
v Trbonjah, pošta Vuzenica,
dne 11. febr. 1896.

Alojzij Arzenšek, župnik.

Preklíc!

Jaz sem obdolžil Janeza Holec in Jožefa
Repič, občinskega predstoinika in svetovalca
v Zagorcih, da sta mi vzela 150 gld. To je
bila pomota, ker meni denarji niso zmanj-
kali. Jaz prekličem to vest in jo obžalujem.
V Zagorcih, 4. febr. 1896.

Janez Verbnjak.

Zahvala.

Vsem prijateljem in znancem,
kateri so na najino prošnjo pripel-
jali gnoj v vinograd, izrekata pod-
pisana tem potom pristrčno zahvalo:
Bog plati!

Ljutomer, 9. svečana 1896.

Franc in Viljem Schneider.

Deček, zdrav in dovolj močen,
ki ima do usnjarstva
veselje, se takoj sprejme za učenca.

Anton Keber,

2-2 usnjarski mojster v Hoča h.

Službo kot gospodinja želi udova
primerne starosti, najboljšo
priporočena, najrajši v kakem župnišču. Po-
nudbe upravnistvu. 3-3

Kathreiner's
KNEIPP'SKA SLADNA KAVA
je kot
primes k bobovi kavi
edno zdrava
kavina pijača.
Dobi se povsod, pol kile za 28 kr.
Svarilo! Zavrati niverdnih po-
narejanih izdelkov je treba paziti
na izvirne zavoje z imenom:
Kathreiner

J. Pserhofer-jeva lekarna „Zum goldenen Reichsapfel“ Dunaj, I., Singerstrasse Nr. 15.

J. Pserhofer-jeve

Teločistilne kroglice, nekdanj imenovane **kričistilne kroglice**, staroznano; lahko teločistilno domače
sredstvo.

Teh kroglic stane: Jedna škatljica s 15 kroglicami 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani
pošiljavi po povzetju 1 gld. 10 kr. — Ako se denar naprej pošlje, stane s prosto pošiljativjo vred: 1 zavitek kroglic 1 gld. 25 kr.,
2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr.
(Manj, kakor eden zavitek se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhofer-jeve teločistilne kroglice“ in paziti je, da
ima pokrov vsake škatljice isti podpis **J. Pserhofer** in sicer v rdečih pismenih, kateri je videti na navodilu za porabo

Balzam za ozeblino J. Pserhoferja. 1 po-
sodica 40 kr., prosto poštne 65 kr.

Trpotčev sok, ena steklenica 50 kr.

Balzam za golšo, 1 steklenica 40 kr.,
poštne prosto 65 kr.

Stolovi Kola-izdelki izvrstnih krepčal
za želodec in živce. 1 liter Kola-vina
ali eliksirja 3 gld., $\frac{1}{2}$ litra 1 gld. 60 kr.
 $\frac{1}{4}$ litra 85 kr.

Britka želodčna tinktura, (nekdanj živ-
ljenska esenca ali praške kapljice ime-
novana.) Rahlo mečilo, ki budi in krepča
želodec pri slabem prebavanju. 1 ste-
klenica 22 kr., dvanajstero 2 gld.

Balzam za rane, 1 steklenica 50 kr.

Fijakerski prsni prašek, 1 škatljica 35 kr.,
poštne prosto 60 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhofer-ja,
pospešuje izvrstno rast las, 1 škatljica
2 gld.

Zdravilni obliž za rane bivšega prof.
Studela, 1 posodica 50 kr., poštne
prosto 75 kr.

U iverzalna čistilna sol A. W. Bullricha,
domače sredstvo proti slabi prebavi. 1
zavitek 1 gld.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še vse druge domače in vnanje farmacevtske specialitete, naznanjene v avstrijskih
časopisih, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje na tanko in najceneje naročajo.

Razpošiljanja po pošti se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju.

Pri dopošiljavi denarja (najboljše po poštni nakaznici), stane poština dosti manj, kakor po povzetju. 10-12